

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 1 czerwca 2026 r.

Poz. 4360

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-II.4131.1.97.2026.6

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 26 maja 2026 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662)

orzekam

nieważność § 19 ust. 1 pkt 7 uchwały nr XXXII/380/2026 Rady Miejskiej w Rogoźnie z dnia 29 kwietnia 2026 r. w sprawie Statutu Gminy Rogoźno oraz nieważność § 47 ust. 2 załącznika nr 5 do ww. uchwały - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 29 kwietnia 2026 r. Rada Miejska w Rogoźnie podjęła uchwałę nr XXXII/380/2026 w sprawie Statutu Gminy Rogoźno, zwaną dalej "uchwałą" albo "Statutem". Załącznik nr 1 do uchwały stanowi Mapa Gminy Rogoźno. Załącznik nr 2 do uchwały stanowi opis Hejnału Gminy Rogoźno. Załącznik nr 3 do uchwały stanowią Zasady dostępu o korzystania przez obywateli z dokumentów Rady, komisji i Burmistrza. Załącznik nr 4 do uchwały stanowią Zasady i tryb działania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji. Załącznik nr 5 do uchwały stanowi Regulamin Rady Miejskiej w Rogoźnie. Załącznik nr 6 do uchwały stanowi Regulamin Komisji Rewizyjnej. Załącznik nr 7 do uchwały stanowi Regulamin klubów radnych Rady Miejskiej w Rogoźnie.

Uchwałę podjęto na podstawie: "art. 18 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.)".

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu 30 kwietnia 2026 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził co następuje:

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662), zwanej dalej jako "u.s.g.", do wyłącznej właściwości rady gminy należy uchwalanie statutu gminy. W świetle art. 3 ust. 1 u.s.g., statut gminy stanowi o ustroju gminy (art. 3 ust. 1). Ponadto uregulowaniu w statucie gminy podlegają zasady tworzenia, łączenia, podziału oraz znoszenia jednostki pomocniczej (art. 5 ust. 3 u.s.g.), zasady dostępu do dokumentów i korzystania z nich (art. 11b ust. 3), zasady i tryb działania komisji rewizyjnej (art. 18a ust. 5 u.s.g.), zasady i tryb działania komisji skarg, wniosków i petycji (art. 18b ust. 3 u.s.g.), organizacja wewnętrzna oraz tryb pracy organów gminy (art. 22 ust. 1 u.s.g.) oraz zasady działania klubów radnych (art. 23 ust. 4 u.s.g.).

Podkreślenia wymaga, iż uprawnienie rady gminy do normowania w drodze statutu kwestii związanych z organizacją wewnętrzną oraz trybem pracy organów gminy nie oznacza jednocześnie pełnej i nieograniczonej dowolności organu stanowiącego w tym zakresie. Uprawnienie to należy bowiem rozumieć jako prawo do takiej regulacji organizacji wewnętrznej oraz trybu prac rady, która nie jest sprzeczna z przepisami ustawowymi.

W wyroku z 7 maja 2008 r., II SA/Go 169/08, WSA w Gorzowie Wielkopolskim zajął stanowisko, według którego: "Statut gminy jest wyrazem autonomii w zakresie regulacji <<życia wewnętrznego w samorządzie>>, w związku z tym należy go traktować jako integralną część prawa samorządu. W związku z powyższym statut może normować wszystkie zagadnienia ustrojowe gminy nienormowane wyraźnie w ustawie, byleby nie był sprzeczny z przepisami ustawowymi".

W § 19 ust. 1 pkt 7 Statutu Rada Miejska w Rogoźnie postanowiła: "Przewodniczący Rady, a w przypadku jego nieobecności Wiceprzewodniczący, w szczególności: czuwa nad zapewnieniem warunków niezbędnych do wykonywania przez radnych ich mandatu".

W ocenie organu nadzoru, żaden przepis ustawy o samorządzie gminnym nie upoważnia rady gminy do ustanawiania norm postępowania w zakresie wykonywania mandatu radnego. W konsekwencji przyznawanie przewodniczącemu rady kompetencji do jakiegokolwiek ingerencji w "warunki wykonywania przez radnych ich mandatu" stanowi regulację statutową, która wykracza poza kompetencje prawodawcze organu stanowiącego gminy, opisane jako "organizacja wewnętrzna oraz tryb pracy organów gminy" (art. 22 ust. 1 u.s.g.).

Zgodnie z art. 19 ust. 2 zdanie pierwsze u.s.g.: "Zadaniem przewodniczącego jest wyłącznie organizowanie pracy rady oraz prowadzenie obrad rady". Z kolei wykonywanie mandatu radnego nie wyczerpuje się poprzez udział w pracach rady gminy. Radny ma obowiązek brać udział w pracach innych instytucji samorządowych, do których został wybrany lub desygnowany, a ponadto ma prawo do pozyskiwania informacji, a także składania interpelacji i zapytań (art. 24 ust. 1-7 u.s.g.). Przyznanie przewodniczącemu rady kompetencji do "czuwania nad zapewnieniem warunków niezbędnych do wykonywania mandatu radnego" należy uznać za naruszające przepisy u.s.g., albowiem takich rozwiązań statutowych nie można uznać za regulację pochodną, w tym uzupełniającą, względem ustawowych kompetencji przewodniczącego rady gminy (zob. wyrok WSA w Poznaniu z 31 marca 2023 r., IV SA/Po 126/23).

Wobec powyższego, organ nadzoru uznał, że § 19 ust. 1 pkt 7 Statutu został wydany z istotnym naruszeniem art. 19 ust. 2 zdanie pierwsze u.s.g., co skutkuje stwierdzeniem jego nieważności.

W § 47 ust. 2 załącznika nr 5 do uchwały Rada Miejska w Rogoźnie uregulowała, iż: "Postanowienia § 11 ust. 1 i 3 stosuje się odpowiednio". Podkreślenia wymaga w niniejszym miejscu, iż § 47 załącznika nr 5 do uchwały dotyczy działania komisji Rady Miejskiej w Rogoźnie, a § 11 tego załącznika nie zawiera żadnych ustępów i wskazuje tylko, że: "Rada może odbywać sesje uroczyste". Odwoływanie się zatem do przepisu dotyczącego sesji uroczystych rady, gdy mamy do czynienia z postanowieniami o działaniu komisji tej rady jest nieprawidłowe. Należy stwierdzić, iż przepis § 11 załącznika nr 5 do uchwały istnieje, ale nie został podzielony na ustępy oraz ma zupełnie inną treść znaczeniową i takie odesłanie do tej regulacji budzi uzasadnione wątpliwości interpretacyjne.

Badana uchwała wraz załącznikami stanowią akt prawa miejscowego, stąd też powinna zawierać jasne i wyczerpujące sformułowania, także przy regulacjach odsyłających, a przepis § 47 ust. 2 załącznika nr 5 do uchwały nie wypełnia tej zasady. Z przepisu § 156 ust. 2 "Zasad techniki prawodawczej", stanowiących załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (Dz. U. z 2016 r. poz. 283) wynika, że: "Jeżeli odesłanie stosuje się tylko ze względu na potrzebę osiągnięcia skrótowości tekstu, w przepisie odsyłającym jednoznacznie wskazuje się przepis lub przepisy prawne, do których się odsyła". W omawianej regulacji nie określono właściwie przepisu do którego następuje odesłanie.

Mając na uwadze powyższe, stwierdzone naruszenia w § 47 ust. 2 załącznika nr 5 do uchwały organ nadzoru zakwalifikował jako istotne, dające podstawy do stwierdzenia nieważności tej regulacji.

Biorąc powyższe pod uwagę, należało orzec jak w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

wz. Wojewody Wielkopolskiego
I Wicewojewoda Wielkopolski
(-) Karolina Fabiś-Szulc
(kwalifikowany podpis elektroniczny)

Otrzymują:

Rada Miejska w Rogoźnie

Burmistrz Rogoźna